

Motion till riksdagen 2020/21:2679

av **Bengt Eliasson (L)**

Civilrättslig äktenskapsbalk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att äktenskapsbalken bör ändras så att äktenskap enbart kan ingås i civilrättslig ordning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige ingås fortfarande de flesta äktenskap genom en religiös vigselceremoni, som också har juridisk giltighet. Vigselrätten låg länge helt hos Svenska kyrkan, och sedan slutet av 1800-talet har också juridiskt giltiga vigslar kunnat förrättas inom andra trossamfund.

Ur liberal synvinkel är det viktigt att dra en tydlig gräns mellan den offentliga myndighetsutövningen och fristående organisationers (t.ex. trossamfunds) inre verksamhet. Därför menar jag att den myndighetsutövning som det innebär att förrätta en äktenskapsceremoni ska ligga hos offentliga organ.

Det ligger en inneboende motsättning i att låta fria religiösa samfunds ceremonier utgöra en form av myndighetsutövning. Denna ordning kan påverka de religiösa samfundens självständighet och även skapa oklarhet om statens neutrala inställning till trosfrågor. Exempelvis kommer det alltid att finnas vissa trossamfund som har vigselrätt och vissa som saknar den. Det är principiellt oacceptabelt att staten på det sättet tar sig rätten att betygssätta trossamfund och ge befogenheter enbart åt vissa. För mig som liberal är det en central utgångspunkt att skilja mellan den juridiska (civilrättsliga) och den religiösa (välsignelsen av äktenskapet) innebörden i vigselakten.

I många andra länder – exempelvis Frankrike och Nederländerna – har man ett system med obligatorisk civil vigsel. Det är alltså den borgerliga vigselförrättningen som blir juridiskt gällande. Det står naturligtvis var och en fritt att sedan, om man så vill, komplettera med en religiös vigselceremoni. Det står också självklart var och en fritt att fira sitt bröllop i anslutning till den religiösa vigseln.

Även om riksdagen tidigare avslagit motionsyrkanden om civiläktenskap anser jag att det nu är dags att pröva frågan igen. År 2009 blev den svenska äktenskapsbalken könsneutral, och två personer av samma kön har samma rätt att ingå äktenskap som två personer av olika kön. Det var en viktig liberal jämlikhetsreform, som inte var möjlig att genomföra något årtionde tidigare. Nu, när den reformen blivit brett accepterad, är det dags att också diskutera formerna för ingående av äktenskap. Då är det enligt min mening naturligt att systemet med obligatorisk civil vigsel införs även i Sverige. Genom civiläktenskap markeras trossamfundens självständighet gentemot staten och skillnaden mellan den sekulära äktenskapsrätten och den religiösa äktenskapssyner.

Bengt Eliasson (L)